

[Hilmar Baunsgaard.]

der har været ført de sidste 14 dage — til stor interesse for offentligheden — mellem de to partier, der står bag regeringens hidtidige flertal, er det bemærkelsesværdigt, at statsministerens første, meget kategoriske udtalelse om, hvad det skulle være, nu er blevet mildnet. Så også her skal man vel se efter andre bedømmelser end den rent saglige.

Men jeg vil da gerne sige — det er det, jeg synes man nødvendigvis må bedømme, når man nu skal se på det, der er den angivne hensigt med disse lovforslag, nemlig at man vil modvirke en stigning dels i omkostningsniveauet, dels i prisniveauet, samt en tendens til stigning i arbejdsløsheden — at man må i hvert fald gøre sig klart, at nu hviler denne dyrtidsportion som en latent trussel over det fremtidige omkostningsniveau. Det er muligvis uundgåeligt, at det må blive sådan, men det er jo en kendsgerning, at sådan er den rent økonomiske virkning.

Må jeg så i øvrigt sige, at der jo også, som rigtigt gjort opmærksom på af den højtærede arbejdsminister, er tale om højst forskelligartede virkninger også for lønmodtagerne af en sådan tilbageholdelse af en dyrtidsportion. Alene de to former for dyrtidsregulering, hvor der i det ene tilfælde reguleres efter 2 pct.s stigning og i det andet efter 3 points' stigning, giver jo klart, som ministeren gør opmærksom på, en vis forskelsbehandling. Også det er formentlig uundgåeligt, men det viser altså, at helt så enkelt, som man i den politiske agitation gerne har villet gøre problemet omkring denne del af lovgivningen, er det alligevel ikke.

Men må jeg så sige, at når — jeg har forstået det sådan — bortfaldet af dyrtidsportionen er det givne udgangspunkt, så er det andet, ledsagende lovforslag ligesom tilpasset den første beslutning om at tilbageholde dyrtidsportionen. Også det kan der ved en første betragtning være en delvis logik i, en delvis konsekvens i. Men hvis der skulle være konsekvens, og hvis man skulle fastholde det angivne formål, at det, man stræber efter, er, at ingen får en indtægtsforøgelse direkte som følge af devalueringen, og at man så ville stræbe efter at skabe ligelighed mellem alle, så må man sige, at dette lovforslag, som det er

blevet udtrykt her i dag, vel ikke matematisk retfærdigt eller matematisk giver en ligestilling eller en rimelig ligestilling. Nej, man må desværre sige, at hvad enten man anlægger den matematiske eller den rimelige vurdering som bedømmelsesgrundlag, så er dette forslag i bund og grund uhensigtsmæssigt og urimeligt i sine virkninger, fordi det kommer til at ramme alle, der ikke er lønmodtagere, også dem, der i forvejen har fået et tab som følge af devalueringen, der er større end det, nogen vil komme til at give afkald på i kraft af bortfaldet af dyrtidsportionen. Og så kommer man altså ikke til at stræbe efter ligelighed, men så går man bevidst ind i en forskelsbehandling, hvor man siger til nogle: først én gang og så én gang til og i nogle tilfælde én gang til. Og her kommer i virkeligheden dette ind: er det nu alligevel økonomisk forsvarligt, saglig rigtigt at gøre dette?

Lad mig nævne 3 grupper, som i hvert fald er sikre på at blive ramt urimeligt — for ikke at bruge det udtryk, som vi ellers er forsigtige med at anvende, når talen er om skattepolitik: i virkeligheden bliver ramt uretfærdigt af denne lov.

Tager man det, vi med et bredt begreb kalder selvpensionisterne, om man vil: opsparerne, folk, der har sparet op med henblik på senere i livet at kunne klare sig delvis ved hjælp af deres opsavede midler, er de ramt med den fulde virkning af devalueringen, og hvad er det så, man siger til dem? Som tak for, at I i hvert fald helt sikkert er ramt med devalueringens fulde styrke, skal I til gengæld også betale en ekstra skat.

Tager man landbruget, har vi jo alle været enige om — det har jo været regeringens angivne begrundelse for, at en devaluering var nødvendig — at landbruget ville blive ramt meget hårdt på sin eksport til England. Vi står i dag i den situation, at vi ved ikke, om og i givet fald i hvilket omfang landbruget vil få kompensation, dækning for tabet. Hvad er det så, man siger til landbruget? Ja, det vil fremtiden vise, men I skal i hvert fald betale en ekstra skat.

Og så kommer vi — og det forekommer mig næsten i bedømmelsen af dette forslag at være det mest uforsvarlige — til, at der er direkte modstrid mellem det lovforslag, vi vedtog forrige mandag om et begrænset avancestop, og det, man her foreslår.